

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Małarski

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.),

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2020r.,

w sprawie **P. B.**

skazanego z art. 190 § 1 k.k.,

zażalenia G. G. na zarządzenie

Przewodniczącego VII Wydziału Karnego Odwoławczego

Sądu Okręgowego w O. z dnia 3 grudnia 2019r., sygn. akt VII Ka (...),

o odmowie przyjęcia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku

Sądu Okręgowego w O. z dnia 25 listopada 2019r., sygn. akt VII Ka (...),

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

W przedmiotowej sprawie zaistniał układ procesowy, w którym siostra oskarżonego, nie będąca stroną postępowania, złożyła wniosek o sporządzenie i doręczenie wyroku Sądu odwoławczego. Mocą tego orzeczenia, po przeprowadzeniu kontroli apelacyjnej zainicjowanej przez oskarżyciela publicznego, Sąd Okręgowy w O. utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w N. z 28 marca 2019r. skazujący P. B. za przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. na szkodę I. B. . Przewodniczący VII Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w O. na podstawie art. 422 § 3 k.p.k. odmówił przyjęcia złożonego w terminie wniosku, uzasadniając decyzję tym, że G. G. nie posiada legitymacji do dokonania przedmiotowej czynności procesowej. Na powyższe zarządzenie złożyła zażalenie wnioskodawczyni. Postulując zmianę decyzji Przewodniczącego, wskazała, że jest pełnomocnikiem oskarżonego i sformułowała pogląd, że Sąd powinien być wezwać ją do przedłożenia umocowania i uznać za osobę uprawnioną do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia Sądu Okręgowego. Ze stanowiskiem

przedstawionym w zażaleniu nie sposób się zgodzić, albowiem oskarżonego może tylko i wyłącznie reprezentować obrońca będący adwokatem lub radcą prawnym. Wyjątek od tej reguły stanowi art. 76 k.p.k., w myśl którego przedstawiciel ustawowy lub osoba, pod której pieczęcią oskarżony pozostaje, może podejmować na jego korzyść czynności procesowe, jeżeli oskarżony jest nieletni lub ubezwłasnowolniony. Przepis ten nie znajdował jednak zastosowania w przedmiotowej sprawie, ponieważ P. B. nie spełnia przesłanek w nim wymienionych. W tej sytuacji definitywnie stwierdzić należało, że oskarżony nie mógł co do zasady ustanowić pełnomocnika, który w jego imieniu dokonałby czynności procesowej m.in. takiej jak złożenie wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku. W tym miejscu, wyprzedzając ewentualne wątpliwości, należało nadmienić, że inaczej rzecz się miała z przyjęciem zażalenia G. G. na zarządzenie odmawiające przyjęcia omawianego wniosku. Sąd odwoławczy słusznie nadał bieg złożonemu przez wnioskodawczynię odwołaniu i choć nie powołał przy tym przepisu art. 459 § 3 k.p.k., to artykuł ten znajdował tu zastosowanie. W powiązaniu z art. 466 § 1 k.p.k. wynika z niego wprost, że zażalenie przysługuje osobie, której postanowienie (zarządzenie) bezpośrednio dotyczy. Aprobując więc w całej rozciągłości procedowanie Sądu odwoławczego, wypadało z całą mocą podkreślić, że złożenie wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia przez osobę trzecią, choćby najbliższą, implikowało uznanie, iż czynność procesową podjęła osoba nie upoważniona do działania. Wskutek tego stwierdzenia jedyną prawidłową decyzją było wydanie zarządzenia o odmowie przyjęcia wniosku pochodzącego od osoby nieuprawnionej, na podstawie art. 429 § 1 k.p.k., bez sięgania po rozwiązanie z art. 120 k.p.k., gdyż nie mamy do czynienia z brakiem formalnym.

O ile więc decyzja Przewodniczącego z 3 grudnia 2019r. była trafna, o tyle nie można tracić z pola widzenia, że wszystko wskazywało na to, że oskarżony żywił uzasadnione przekonanie, iż jego siostra była w pełni uprawniona do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku, czego jednoznacznie dowodziła treść złożonego do akt pełnomocnictwa w formie notarialnej (k. 142). W tej sytuacji trzeba uznać, iż niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyny od strony niezależnej. Idąc w ślad za tym ustaleniem, należałoby przyjąć taki kierunek procedowania, który otwierałby drogę do zrealizowania uprawnienia procesowego oskarżonego. W ocenie Sądu Najwyższego pożądane będzie przyjęcie za moment ustania przeszkody daty doręczenia niniejszego postanowienia oskarżonemu (art. 126 § 1 k.p.k.). Podsumowując, P.B. w terminie 7 dni od dnia otrzymania postanowienia Sądu Najwyższego będzie mógł złożyć wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w O. z 25 listopada 2019r., dopełniając jednocześnie tej czynności.

Z tych powodów Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

